

4. Nykytyna N.R. http://libtest2.usla.ru/cgi-bin/libtest2/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe? Rezhyim_gibkogo_rabocheho_vremeny [Tekst] / N. R. Nykytyna // Rossy`jsky`j ezhegodny`k trudovogo prava. - SPb. : Sankt-Peterburgsky`j gos. un-t, 2010. - № 5. 2009 g. - S. 231-244.
5. Korky`n A.E. Nety`py`chnie trudovie otnosheny`ya: zaemnij trud, telerabota i rabota po vizovu: pravovaya pryroda, zarubezhnoe zakonodatel`stvo i rossijsky`e perspekty`vi: [Tekst] / A.E. Korky`n.- M.: Y`nfotropy`k Medya, 2013.- 208 s.
6. Kodeks zakoniv pro pracyu Ukrayiny` [Tekst]: zatv. Zakonom Ukrayiny vid 10 grudnya 1971 r. №322-VIII (322a-08) // Vidom. Verxov. Rady URSS. – 1971. – Dod. do № 50. – St. 375.
7. Sy`vil`ny`j kodeks Ukrayiny` [Tekst]: zatv. Zakonom Ukrayiny vid 19 chervnya 2003 roku N 980-IV. // Vidomosti Verxovnoyi Rady Ukrayiny (VVR), 2003, №№ 40-44, st.356.
8. Lushny`kov A. M. Nety`py`chnie trudovie dogovori v nachale XIX veka [Tekst] /A.M. Lushny`kov. //Pravovie sredstva obespecheny`ya razvytyya ekonomykyi Respubliki Belarus`. - Mi`nsk : Belorussky`j gosudarstvennij uny`versy`tet, 2008. - S. 263 – 273.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Андрущенко І.Г.

УДК 349.2

Федунів А.Д.,

старший помічник Генерального прокурора України

СУЧАСНИЙ СТАН НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ГРОМАДЯНАМ ПОХИЛОГО ВІКУ

У статті визначено значення нормативно-правового забезпечення у сфері надання соціального обслуговування літніх людей в Україні. Проаналізовано його сучасний стан як на міжнародно-правовому, так і на внутрішньо національному рівні. У статті виділено також основні положення, що закріплені відповідними нормативно-правовими актами щодо регламентації надання соціального обслуговування літнім людям в Україні, здійснено поділ законодавчих актів на ті, що закріплюють загальні та спеціальні норми у даній сфері.

Ключові слова: нормативно-правове забезпечення, соціальні послуги, громадяни похилого віку, міжнародні стандарти.

Федунов А.Д.,

старший помічник Генерального прокурора України

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ УСЛУГ ГРАЖДАНАМ ПОЖИЛОГО ВОЗРАСТА

В статье проанализировано значение нормативно-правового обеспечения в сфере предоставления социального обслуживания пожилых людей в Украине. Проанализировано его современное состояние как на международно-правовом, так и на внутринациональном уровне. В статье выделено также основные положения, закрепленные соответствующими нормативно-правовыми актами по регламентации предоставления социального обслуживания пожилым людям в Украине, осуществлено разделение законодательных актов на те, которые закрепляют общие и специальные нормы в данной сфере.

Ключевые слова: нормативно-правовое обеспечение, социальные услуги, граждане пожилого возраста, международные стандарты.

Feduniv A. D.

Senior Assistant of General Prosecutor of Ukraine

THE CURRENT STATE OF THE LEGAL PROVISION OF SOCIAL SERVICES FOR ELDERLY PERSONS

In the article analyzed the importance of legal security in the field of social care of older people in Ukraine. Analyzes its current state as the international law and on intra national level. The article also highlighted the main provisions enshrined relevant regulatory acts on regulation of social care provision for older people in Ukraine, made the division of legislative acts to those that fix general and special rules in this area.

Summed up that as of today is a good state of legal provision of social services to elderly people, reflecting the social nature and focus of both the international community and the Ukrainian state, awareness of social risks of aging and efforts to the most comprehensive approach to solving the problems of older people with the aim of effective social adaptation and rehabilitation. However, regulatory support in this area should develop in the future, adapting to new realities of today by increasing the funding of the sector, expanding the list of social services, understanding and solving all the problems of the elderly person.

Keywords: regulatory support, social services, elderly persons, international standards.

Актуальність проблематики. Стабільність, організованість і впорядкованість відносин у будь-якому суспільстві вимагає докладної соціально-нормативної регуляції. Відсутність належного нормативного порядку ставить під сумнів саме існування соціуму. Основний тягар у реалізації вказаних функцій лягає на розгалужену систему соціальної регуляції, важливе місце в якій займає правове регулювання [1, с.10]. На думку О. В. Богачової, серед інших категорій, таких як «правове забезпечення» або «законодавче забезпечення», застосування назви «нормативно-правове забезпечення» є найдоцільнішим, оскільки «правове забезпечення» є занадто широким поняттям (може включати як нормативно-правові (загальнообов'язкові), так і ненормативні акти індивідуального характеру, які не містять норм права і спрямовані на врегулювання конкретних відносин), а термін «законодавче забезпечення» у вузькому розумінні включає лише законодавчі акти і не охоплює інші підзаконні нормативно-правові акти, якими також врегульовано відносини в сфері законотворчості [2, с.14].

Стан нормативно-правового забезпечення характеризує упорядкованість та визначеність у будь-якій сфері суспільних відносин, в тому числі і соціально-правових. Надання соціальних послуг громадянам похилого віку в Україні як інститут права соціального забезпечення також володіє своєю специфікою нормативно-правового забезпечення. Так, аналізуючи нормативно-правове забезпечення відносно предмета нашого дослідження слід звернути увагу на думку Б. І. Сташківа, автора першого в Україні підручника з права соціального обслуговування, який зазначав, що форми права соціального обслуговування – це способи внутрішньої організації та зовнішнього (документального) вираження норм права, які регулюють суспільні відносини у сфері надання соціальних послуг [3, с. 147].

Ступінь наукової розробки проблеми. Дослідженням нормативно-правового забезпечення надання соціальних послуг різним категоріям громадян займалися наступні науковці: М. Д. Бойко, Н. Б. Болотіна, В. Я. Бурак, П. Д. Пилипенко, С. М. Синчук, І. М. Сирота, Б. І. Сташків, Е. Г. Тукова та інші. Проте питання щодо соціального обслуговування осіб похилого віку є недостатньо дослідженими, що обумовлює актуальність нашої статті.

Метою статті є дослідження сучасного стану нормативно-правового забезпечення надання соціальних послуг громадянам похилого віку в Україні за допомогою аналізу як загальних нормативно-правових актів у даній сфері, так і спеціальних, орієнтуючись на основні принципи та засади, закріплені у міжнародних нормативних актах.

А отже, розглядаючи нормативно-правове забезпечення надання соціальних послуг громадянам похилого віку в Україні, необхідно усвідомлювати, що воно являє собою зовнішню форму вираження правових норм, що закріплюють межі реалізації права особи похилого віку на отримання соціальних послуг та соціального обслуговування, порядок, підстави, умови та процедуру надання соціальних послуг, а

також систему органів та посадових осіб, що уповноважені надавати соціальні послуги літнім людям та їх правомочності у даній сфері, а також основні принципи та засади надання соціальних послуг особам похилого віку в Україні.

Виклад матеріалу. Виходячи з положень статті 8 та 9 Конституції України [4], до системи нормативно-правового регулювання в Україні входять міжнародно-правові акти, що ратифіковані у встановлено порядку Україною, а також внутрішні нормативно-правові акти: Конституція України, закони України, підзаконні нормативно-правові акти.

Глобалізація усіх процесів у світі посилила вплив норм міжнародного права на внутрішнє право кожної держави. Тому, виходячи з наведеного, аналіз системи чинного нормативно-правового регулювання надання соціальних послуг людям похилого віку в Україні, на нашу думку, доцільно розпочати з відображення наведеного питання у положеннях міжнародно-правових актів та аналізу зарубіжного досвіду у наведеній сфері.

У сучасних умовах Україна відмовилась від політики самоізоляції, активно співпрацює з міжнародними організаціями при розробці й прийнятті внутрішніх нормативних актів, використовує вже накопичений досвід інших країн і міжнародно-правові акти [5, с. 340]. На даний момент загальноприйнятим є поділ міжнародно-правових актів, які здійснюють регулювання соціальних та економічних прав на всесвітні (універсальні) й регіональні, зокрема європейські. При цьому європейські акти мають особливе значення для України з огляду на курс європейської інтеграції обраний Україною. Водночас, досить важливим є врахування у національному законодавстві стандартів, встановлених міжнародними організаціями, що мають світове значення, якими є Організація об'єднаних націй (надалі – ООН) і Міжнародна Організація Праці (надалі – МОП). Щодо міжнародно-правового регулювання проблеми соціального обслуговування, то необхідно зауважити, що серед міжнародно-правових актів, які носять універсальний характер у справі захисту прав людини визначне місце належить Міжнародному біллю про права, який, в свою чергу, складається із Загальної декларації прав людини [6], Міжнародного пакту про громадянські та політичні права [7], Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права [8]. Загальна декларація прав людини була прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948 р. і стала першим в історії міжнародних відносин актом, у якому було наведене широке коло прав і свобод людини. У ст. 22 Загальної декларації прав людини [6] підкреслено, що кожна людина як член суспільства має право на соціальне забезпечення і на здійснення необхідних для підтримання її гідності і для вільного розвитку її особи прав в економічній, соціальній і культурній галузях за допомогою національних зусиль і міжнародного співробітництва та відповідно до структури і ресурсів кожної держави. Усезагальність соціального захисту носить абсолютний характер і не може бути обмежена національним законодавством, тобто нормативними актами не можна позбавляти соціального захисту окремих категорій громадян. Право на соціальне забезпечення і соціальний захист людина має за умови настання обставин, яким закон надає правове значення. Декларація наводить основні з них, а саме: безробіття, хвороба, інвалідність, вдовство, старість, материнство, дитинство [5, с. 343]. Міжнародний пакт про економічні, соціальні й культурні права

відноситься до основоположних актів з питань соціального обслуговування, хоч і не містить у своїх положеннях вказаного поняття. Ним закріплено право людини на соціальне забезпечення (ст. 11) [8].

Одним з центральних документів європейського рівня являється Європейська соціальна хартія, підписана 18.10.1961 р [9]. При цьому 03.05.1996 р. прийнята переглянута редакція цієї Хартії, яка набрала чинності 01.07.1999 р. У Європейській соціальній хартії розкривається зміст таких прав людей у сфері соціального забезпечення, як право на соціальне забезпечення (ст.12), а також право осіб похилого віку на соціальний захист (ст.23). 5 травня 1988 р. було прийнято Додатковий протокол до Європейської соціальної хартії [9] (ЕТв-128) та Додаток до нього. У вказаних актах містяться роз'яснення деяких положень Європейської соціальної хартії, визначено основні напрямки розвитку соціально-обслуговуючої сфери та вперше дано визначення поняття соціальних послуг на міжнародному рівні: «Встановлюється, що формулювання «соціальні та соціально-культурні послуги і заходи» означає соціальні та/або культурні заходи, що забезпечуються для працівників деякими підприємствами, такі як допомога по соціальному забезпеченню, спортивні майданчики, кімнати для матерів, що годують грудних дітей, бібліотеки, табори відпочинку для дітей і таке інше».

До міжнародно-правових актів глобального значення, які регулюють соціальні права осіб похилого віку, крім зазначених нормативних актів, можна віднести Конвенцію 1952 р. про мінімальні норми соціального забезпечення № 102 [10], Конвенцію 1967 року про допомоги по інвалідності, по старості і у зв'язку з втратою годувальника № 128 [11], Рекомендацію МОП 1967 року щодо допомоги по інвалідності, по старості та в зв'язку з втратою годувальника № 131 [12], Рекомендацію МОП 1980 року щодо літніх працівників № 162 [13], Конвенцію 1982 р. про збереження прав у галузі соціального забезпечення [14].

26 травня 1995 р. члени Співдружності Незалежних Держав прийняли Конвенцію Співдружності Незалежних Держав про права і основні свободи людини [15], відповідно до якої кожній людині гарантується право на соціальне забезпечення.

Визначивши основні міжнародно-правові акти, щодо надання соціальних послуг громадянам похилого віку, розуміємо, що на міжнародному рівні велика увага приділяється саме проблемі забезпечення ефективного соціального захисту літнім людям у зв'язку з біологічними, соціологічними та психологічними особливостями їх організму та врахування наведених особливостей старіння людини при розробці державних цільових програм соціального забезпечення, в яких значне місце займає надання соціальних послуг літнім людям як однієї з найефективніших форм соціального захисту у даній сфері.

Стан нормативно-правового регулювання надання соціальних послуг громадянам похилого віку з урахуванням міжнародно-правових норм відображається і в національній системі нормативно-правових актів України. В Україні сформована сучасна нормативно-правова база з питань соціально-правового захисту літніх людей та надання їм соціальних послуг. Законодавчі акти спрямовані на підтримку громадян похилого віку, повернення їх до самостійного повноцінного життя [16, с. 2]. Плідним для розвитку системи законодавства з соціального обслуговування став період

останнього десятиліття двадцятого сторіччя та початок двадцять першого, коли були прийняті такі закони які не є цілком присвяченими питанням соціального обслуговування, але в яких певні розділи чи навіть статті визначають умови соціального обслуговування деяких категорій осіб [17, с. 860]. Слід зауважити, що на законодавчому рівні в Україні існує досить розгалужена система нормативно-правових актів, що регулюють порядок та умови надання соціальних послуг літнім людям. Так, у даній сфері слід виділити закони, що вміщують загальні норми щодо права осіб похилого віку на соціальне обслуговування, умови, принципи і порядок його реалізації, а також нормативне визначення основних правових категорій у даній сфері та охоплюють своїм нормативно-правовим впливом усі категорії літніх людей. Це, зокрема, Конституція України [4], Закони України «Про соціальні послуги» [18] та «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку» [19]. А також існують закони, що регламентують додаткові соціальні послуги та умови їх надання для людей похилого віку, що отримали відповідний соціально-правовий статус та, внаслідок цього, підпадають під їх дію. Це, наприклад, Закони України «Про жертви нацистських переслідувань» [20], «Про реабілітацію інвалідів в Україні» [21], «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [22], «Про соціальний захист дітей війни» [23] тощо.

Детальніше зупиняючись на кожному джерелі нормативно-правового забезпечення регулювання надання соціальних послуг літнім людям та з'ясовуючи їх сутність, слід зауважити, що Конституція України [4], прийнята 28.06.1996 р. є стрижнем всієї системи національного законодавства. Норми Конституції визначили вихідні ідеї, фундаментальні положення сфери соціального захисту населення, в тому числі і соціального обслуговування. Стаття 46 Конституції України [4] передбачає: «Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Центральне місце серед законів у даній сфері, по праву, належить Закону України «Про соціальні послуги» [18], який визначив основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг особам, які перебувають, у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. Незважаючи на відсутність єдиної позитивної оцінки вказаного акту як з боку науковців так і провідних практичних працівників даної сфери, враховуючи відсутність досвіду реформування сфери соціального обслуговування у нашій країні, його важливість важко недооцінити. У Законі наведено нормативні визначення таких понять, як соціальна послуга, складні життєві обставини (серед яких законодавцем чітко зазначено і вік людини), соціальне обслуговування, соціальна служба, визначено види соціальних послуг, основні принципи, порядок, підстави і умови їх надання та отримання [17, с. 862].

Закон України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку» [19] також по праву можна віднести до законів, що вміщують загальні норми щодо права осіб похилого віку на соціальне обслуговування. Так, відповідно до ст. 10 Закону надано чітке визначення осіб, які вважаються громадянами похилого віку, а саме, громадянами похилого віку визнаються особи, які досягли

пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а також особи, яким до досягнення зазначеного пенсійного віку залишилося не більш як півтора року. Також наведеним Законом, а саме статтями 35-38 регламентуються основна сутність права на соціальне обслуговування та основні засади його реалізації, а також закріплюється право особи похилого віку на гідний рівень життя в установах, призначених для громадян похилого віку.

Постанови Кабінету Міністрів України займають левову частину всіх підзаконних актів і за своїм змістом є доволі різносторонніми: одні з них встановлюють розміри виплат, інші затверджують такі документи, як списки, переліки, певні порядки стосовно соціального обслуговування. Таким чином правове регулювання питань соціального обслуговування, яке здійснюється нормативно-правовими актами уряду відіграє поточну регулятивну функцію. Крім цього, саме постанови Кабінету Міністрів України займають першість по різноманітності питань, які врегульовуються ними, а також по їх кількості.

Так, центральне місце у системі нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України щодо регулювання надання соціальних послуг особам похилого віку в Україні займає постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2009 року №1417 «Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» [24]. Саме відповідно до цієї постанови визначається детальний перелік, умови та порядок здійснення соціального обслуговування (надання соціальних послуг) структурними підрозділами територіального центру вдома та стаціонарними відділеннями територіального центру.

Особливе місце в системі нормативного забезпечення права соціального обслуговування людей похилого віку в Україні займають акти Міністерства соціальної політики України. За необхідності Міністерство соціальної політики України видає разом з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади спільні акти. Дуже поширеними видами актів Міністерства та соціальної політики України є роз'яснення, основне призначення яких полягає в тому, що в них вказується, як правильно застосувати окремі норми законів або дається тлумачення певних норм і положень.

Джерелами права соціального обслуговування виступають також нормативні акти міністерств, державних комітетів, інших центральних органів державної виконавчої влади, господарського управління і контролю. Такі акти (накази, інструкції та ін.) як правило, покликані деталізувати загальні положення, закріплені в законах, постановах і розпорядженнях Кабінету Міністрів України, указах Президента України, присвячених регламентації відносин у сфері соціального обслуговування. У структурі джерел права соціального обслуговування є також нормативні рішення й розпорядження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Вони мають переважно деталізуючий характер. Їх головне завдання полягає у забезпеченні конкретизації тих положень, які закріплено в актах загального регулювання [25, с. 208].

Висновки. Окреслене нами коло нормативно-правових актів свідчить про достатньо хороший стан нормативно-правового забезпечення надання соціальних послуг громадянам похилого віку, що відображає соціальну сутність і спрямованість

діяльності як міжнародної спільноти, так і української держави, усвідомлення соціальних ризиків старіння людини та намагання найбільш комплексно підійти до вирішення проблем літньої людини з метою її ефективної соціальної адаптації та реабілітації. Проте нормативно-правове забезпечення у даній сфері повинне і в подальшому розвиватися, адаптуючись під нові реалії сьогодення шляхом збільшення фінансування даної сфери, розширення переліку соціальних послуг, розуміння та вирішення усіх проблем літньої людини.

Список використаної літератури:

1. Куракін О. М. Поняття і зміст нормативно-правового регулювання як юридичного явища / О. М. Куракін // Держава та регіони. Сер. : Право. - 2013. - № 3. - С. 10-15.
2. Богачева О. В. Сутність та завдання нормативно-правового забезпечення законотворчого процесу / О. В. Богачева // Європейські перспективи. - 2012. - № 3(3). - С. 14-18.
3. Сташків Б. І. Право соціального обслуговування : навч. посіб. / Б. І. Сташків. – К. : Знання, 2007. – 567 с.
4. Конституція України від 28 червня 1996 року №254к/96-ВР// Відомості Верховної Ради України, 1996, №30, ст.141.
5. Сташків Б. І. Міжнародно-правові акти як джерела права соціального забезпечення /Б. І. Сташків // Держава і право. – 2003. – Вип. 23. – С. 337–344.
6. Загальна декларація прав людини. Генеральна Асамблея ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948, Голос України, 2008, №236
7. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Генеральна Асамблея ООН; Пакт, Міжнародний документ від 16.12.1966 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Генеральна Асамблея ООН; Пакт, Міжнародний документ від 16.12.1966 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042
9. Європейська соціальна хартія (переглянута) (ETS №163). Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 03.05.1996, № ETS 163, Офіційний Вісник України, 2006, №40. – с.37, ст.2660
10. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення. Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ від 28.06.1952 №102 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_011
11. Конвенція про допомоги по інвалідності, по старості і у зв'язку з втратою годувальника. Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ від 29.06.1967 №128 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_326
12. Рекомендація щодо допомог по інвалідності, по старості і у зв'язку з втратою годувальника. Міжнародна організація праці; Рекомендації, Міжнародний документ від 29.06.1967 №131[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_070
13. Рекомендація щодо літніх працівників. Міжнародна організація праці; Рекомендації, Міжнародний документ від 23.06.1980 №1162 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_089
14. Конвенція про встановлення міжнародної системи збереження прав у галузі соціального забезпечення. Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ від 21.06.1982 №157 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_012
15. Конвенція Співдружності Незалежних Держав про права та основні свободи людини. СНД; Конвенція, Міжнародний документ від 26.05.1995 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_070
16. Стефанова О. А. Реалізація державної соціальної політики підтримки осіб похилого віку серед ветеранів і дітей війни / О. А. Стефанова // Теорія та практика державного управління. - 2010. - Вип. 3. - С. 315-322.
17. Рунова Н. О. Джерела (форми) права соціального обслуговування: сучасні тенденції розвитку/ Н. О. Рунова // Форум права. - 2011. - № 1. - С. 859-863.
18. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. №966-IV// Відомості Верховної Ради України, 2003, №45, ст.358
19. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку: Закон України від 16.12.1993 р. №3721-XII// Відомості Верховної Ради України, 1994, №4, ст.18

20. Про жертви нацистських переслідувань: Закон України від 23.03.2000 р. №1584-III// Відомості Верховної Ради України, 2000, №24, ст.182
21. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 06.10.2005 р. №2961-IV// Урядовий Кур'єр, 2005, №213
22. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 р. №3551-XII// Відомості Верховної Ради України, 1993, №45, ст.425
23. Про соціальний захист дітей війни: Закон України від 18.11.2004 р. №2195-IV// Відомості Верховної Ради України, 2005, №4, ст.164
24. Про деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг): Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 р. №1417// Урядовий кур'єр, 2010, №10
25. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України : навч. посіб. / М. Д. Бойко. – К. : Орлан, 2004. – 312 с.

References:

1. Kurakin O.M. Concept and content of legal regulation as a legal phenomenon / A.M. Kurakin // Country and regions. Avg. : Right. - 2013. - № 3. - P. 10-15.
2. Bogacheva A.V. Essence and objectives of the regulatory process to ensure legislative / AV Bogacheva // European perspective. - 2012. - № 3 (3). - P. 14-18.
3. Stashkiv BI Right of social services: Training. guidances. / BI Stashkiv. - K: Knowledge, 2007. - 567 p.
4. The Constitution of Ukraine on June 28, 1996 №254k / 96-VR // Supreme Council of Ukraine, 1996, №30, st.141.
5. Stashkiv BI International acts as a source of social security law / B. I. Stashkiv // State and Law. - 2003 - Vol. 23. - P. 337-344.
6. The Universal Declaration of Human Rights. UN General Assembly; Declaration International Document of 10.12.1948, The Voice of Ukraine, 2008, №236
7. International Covenant on Civil and Political Rights. UN General Assembly; Pact, International Document of 12.16.1966 [electronic resource]. Access: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
8. International Covenant on Economic, Social and Cultural law. UN General Assembly; Pact, International Document of 12.16.1966 [electronic resource]. Access: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042
9. The European Social Charter (revised) (ETS №163). Council of Europe; Charter International Document of 03.05.1996, № ETS 163, Official Bulletin of Ukraine, 2006, №40. - P.37, st.2660
10. Convention on minimum standards of social security. International Labour Organization; Convention on International Document 28.06.1952 №102 [electronic resource]. Access: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_011
11. Convention on invalidity, old-age and survivors' benefits. International Labour Organization; Convention on International Document 29.06.1967 №128 [electronic resource]. Access: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_326
12. Recommendation of invalidity, old-age and survivors' benefits. International Labour Organization; Recommendations, International Document of 29.06.1967 №131 [electronic resource]. Access: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_070
13. Recommendation on older workers. International Labour Organization; Recommendations, International Document of 23.06.1980 №1162 [electronic resource]. Access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_089
14. Convention establishing an international system of maintenance of rights in social security. International Labour Organization; Convention on International Document 21.06.1982 №157 [electronic resource]. Access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_012
15. CIS Convention on the rights and fundamental freedoms of man. CIS; Convention on International Document 05/26/1995 [electronic resource]. Access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_070
16. Stefanova O.A. Implementation of state social policies to support the elderly and children of veterans of war / OA Stefanova // Theory and practice of public administration. - 2010 - Vol. 3. - P. 315-322.
17. Runov N.A. Sources (forms) right to social services: current trends / NA Runov // Forum of law. - 2011. - № 1. - P. 859-863.
18. On social services: Law of Ukraine of 19.06.2003. №966-IV // Supreme Council of Ukraine, 2003, №45, st.358
19. On the basic principles of social protection of labor veterans and other elderly: Law of Ukraine of 16.12.1993 p. №3721-XII // Supreme Council of Ukraine, 1994, №4, Article 18

20. On Victims of Nazi Persecution Law of Ukraine of 23.03.2000. №1584-III // Supreme Council of Ukraine, 2000, №24, st.182
21. On Rehabilitation of the Disabled in Ukraine Law of Ukraine of 06.10.2005 p. №2961-IV // Government Courier, 2005, №213
22. On the status of war veterans, guarantees of their social protection: the Law of Ukraine of 10.22.1993 p. №3551-XII // Supreme Council of Ukraine, 1993, №45, st.425
23. On Social Protection of Children of War: The Law of Ukraine of 18.11.2004 p. №2195-IV // Supreme Council of Ukraine, 2005, №4, st.164
24. On some issues of territorial social service centers (of social services): The Cabinet of Ministers of Ukraine of 29.12.2009 p. №1417 // Government kuryer, 2010, №10
25. Boiko N.D. Social security law Ukraine: teach. guidances. / MD Boyko. - К.: Orlan, 2004. - 312 p.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Сіроха Д.І

УДК 349.2

Чижмарь Ю. В.,

Народний депутат України VIII скликання, адвокат

**ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГАРМОНІЗАЦІЇ
МІЖНАРОДНОГО КУРСУ ІНТЕГРАЦІЇ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Анотація. Проаналізовано основні особливості гармонізації національного трудового права до міжнародного. Досліджено законодавчу базу, яка врегульовує зазначену сферу.

Ключові слова: гармонізація законодавства, трудове право України, міжнародне трудове право, особливості гармонізації, працівник, роботодавець. Міжнародна організація праці.

Чижмарь Ю. В.,

Народный депутат Украины VIII созыва, адвокат

**ОБЩЕТЕОРЕТИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ГАРМОНИЗАЦИИ
МЕЖДУНАРОДНОГО КУРСА ИНТЕГРАЦИИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАИНЫ**

Аннотация. Проанализированы основные особенности гармонизации национального трудового права с международным. Исследована законодательная база, которая регулирует указанную сферу.

Ключевые слова: гармонизация законодательства, трудовое право Украины, международное трудовое право, особенности гармонизации, работник, работодатель, Международная организация труда.

Chizhmar Y. V.,

Deputy of Ukraine VIII convocation, Lawyer

**DESCRIPTION OF HARMONIZATION OF INTERNATIONAL
INTEGRATION COURSE OF LABOR LAW OF UKRAINE**

Annotation. Investigated the basic features of harmonization of national labor law to international. Studied the legal framework that regulates these areas.

Harmonization processes in Ukrainian law and legislation as a whole today is inconsistent, global trends for advancing fundamental workers' rights are recorded only partially, and this in turn affects the functional capacity and sustainable development. Labour legislation Ukraine based on international labor standards, and therefore requires a detailed systematization of the new draft of Labour Code, adoption of which is one of the conditions of further European integration of Ukraine.

We believe that the achievement of international labor standards should be perfect for harmonization of labor law in Ukraine of structuring institutions and substitution industry to international labor law. In addition, the aim must meet and relate with tasks that are before the process of harmonization of legislation and therefore create a model of interaction swim factors of national and international labor law.

Ukrainian legislation is partly, but not completely perfect. Accordingly, adjustments should only in those areas of regulation that really need it. Apparently, the central issues of social policy - are different aspects of labor relations and other closely related relations, are the subject of legal regulation of international labor law and labor law of the European Union.